

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 5. aprila 1940

Štev. 15.

Izhaja vsak petek ob 14. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5:50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, pritličje, desno; uprava: levo // Telefon štev. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani štev. 10.666

Bogdan Pušenjak:

Bližnji vzhod

Namesto velike vojaške ofenzive z vsemi znaki totalitarne vojne na zapadni fronti nam je začetek pomladi prinesel mirovno ofenzivo, katere uvertura se je pričela s prihodom Sumnerja Wellesa v Evropo in nadaljevala z diplomatsko ofenzivo. Likvidacija finsko-sovjetske vojne je takorekoč preko noči prenesla težišče diplomatske aktivnosti iz severne v jugovzhodno Evropo, kjer se bje sedaj med zavezniki in Nemčijo ob sekundiranju nič manj zainteresirane Italije in Rusije velika diplomatska bitka za naklonjenost jugovzhodnih držav. Ta diplomatska ofenziva ni presenetila nikogar, ki je pozorno zasledoval nedavne politične dogodke. Angleške garancije Rumuniji in Grčiji, nemški gospodarski pritisk na Balkan, skrivnostna Weygandova armada, odločno poudarjanje italijanskih interesov na Balkanu, oktobrski ankarški pakt in njemu sledeče stalne konference med turškimi in zavezniškimi vojaškimi šefi predstavljajo važna dejstva, ki so dala slutiti to diplomatsko ofenzivo. Toda dočim smatra Nemčija balkanske države predvsem za svojo žitnico in za prvo etapo tako zaželeni poti v Bagdad, smatra Anglija Balkan predvsem za glavno oviro za ekspanzijo Nemčije proti jugovzhodu — torej za nekako predstražo njene trgovinske in strateške poti v Indijo. In tako vstajajo pred našimi očmi v ozadju diplomatskega boja za evropski jugovzhod jasne konture Bližnjega vzhoda, ki igra v sedanjih diplomatskih ofenzivi odločilno vlogo.

Ves čas sedanje vojne se pojavlja v svetovnem časopisju vprašanje Bližnjega vzhoda s tamkajšnjo skrivnostno Weygandovo armado. Kolike važnosti je Bližnji vzhod za Anglijo, nam nazorno kaže dejstvo, da je Anglija v svetovni vojni zbrala na Bližnjem vzhodu proti Turčiji dvemilijonsko armado. Po svetovni vojni je dobila Anglija mandat nad Palestino in Transjordanijo ter prikriti protektorat nad Irakom in je obenem razširila svoj vpliv na prostrano Arabijo, k čemur ji je predvsem pripomogel legendarni polkovnik Lawrence, ki je pravilno doumel, da dominantni položaj v Arabiji razširja angleško nadoblast nad vsemi pokrajinami okoli Indijskega oceana in jo približuje naftnemu ozemlju Mezopotamije.

Toda dočim je osrednji del Bližnjega vzhoda v angleški nadoblasti, sta zapadni in vzhodni mejni državi Bližnjega vzhoda, Turčija in Perzija, ovirali stabilizacijo angleškega gospodarstva nad celotnem Bližnjem vzhodom. Turčija ni hotela priznati niti sevrške mirovne pogodbe niti kasnejše odločitve Zveze narodov o razmejitvi med Turčijo in Irakom, kajti v obeh primerih ji je bil odvzet mosulski vilajet z bogatimi petrolejskimi vrelci. Pri razmejitvi namreč niso igrali glavne vloge narodnostni vidiki, temveč geološki: bogati petrolejski vrelci v mosulskem vilajetu, ki jih Anglija nikakor ni bila pripravljena prepustiti Turčiji. Pod silo razmer je Turčija l. 1926. priznala določeno ji mejo in sklenila mir z Irakom. Od takrat pa se je prizadevanje angleške diplomacije osredotočilo na zblizanje s Turčijo in oktobrski ankarški pakt je dokončno utrdil vpliv Anglije tudi na tem delu Bližnjega vzhoda.

Največ preglavic je povzročila Anglija na Bližnjem vzhodu dežela »Leva in Solna« Perzija (Iran), ki je edina ostala neodvisna od Anglije in je tako postala bariera, ki ovira spojitve Mezopotamije z Indijo. Ze predvojna in prav posebno poveljna politika pa nam jasno kaže, kako si Anglija prizadeva odstraniti to bariero, ki je bila vedno tudi kamen spotike v njenih odnošajih z Rusijo. Pred svetovno vojno je prišlo do zblizanja med Anglijo in Rusijo edino na račun Perzije, ki sta si jo obe državi l. 1907. razdelili v izključno rusko interesno območje na severu in izključno angleško interesno območje na

Poostrena gospodarska vojna proti Nemčiji

Chamberlainove besede — Stališče sovjetske Rusije — Preosnova angleške vlade — Povečana aktivnost zavezniškega in nemškega letalstva

Anglija in Francija sta sklenili poostri gospodarsko vojno proti Nemčiji z blokadnimi ukrepi, ki naj preprečijo dobavo blaga Nemčiji iz skandinavskih in balkanskih držav, iz Italije, sovjetske Rusije in Amerike. S tem hočeta tudi doseči, da se Italija in sovjetska Rusija jasno opredelita napram sedanji vojni v Evropi.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je v svojem govoru na seji spodnje zbornice v tork izjavil, da ne more biti govora o nobenem miru, glede katerega se ne bi Anglija in Francija prej sporazumeli. Doseči se mora tak mir, ki bo jamčil njuno varnost in tudi varnost ostalih svobodnih evropskih narodov. Anglija in Francija ne bosta brez sporazuma s poljskimi zavezniki sklenili nobenega miru. Politika zaveznikov obstoji v strogem spoštovanju pravic nevtralnih držav. To in pa razumevanje za resnične težave nevtralec pa ne sme prav nič zaslepiti zaveznikov, da ne bi videli dejstev in da ne bi delali nevtralec odgovornih za vsako pomoč, ki bi jo nudili Nemčiji. Zavezniki bodo izvedli gospodarsko vojno do skrajnosti.

Pred dnevi je imel sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov govor, iz katerega je bilo razvidno, da sovjetska Rusija ne mara vojne z Anglijo in Francijo in da bo vodila svojo politiko ne glede na eno ali drugo vojskujočo se stran. Rusija hoče ostati nevtralna. O možnostih zveze med Moskvo, Berlinom in Rimom ni več govora, ker Italija ne mara ničesar slišati o pogajanjih z Moskvo.

V sredo je bila izvedena preosnova angleške vlade. Gre skoraj izključno za zamenjavo resorov, edino dosedanji minister za koordinacijo obrambe lord Chatfield je odstopil, obenem pa je bilo to ministrstvo sploh ukinjeno. Najvažnejše v sestavi nove vlade je, da je mornariški minister Winston Churchill, ki je obdržal svoj resor, postal obenem predsednik odbora ministrov za državno obrambo, čigar pooblastila so bila razširjena. Preosnova angleške vlade kaže odločnost zaveznikov za intenzivnejše nadaljevanje vojne.

Nad zapadno fronto in v bližini angleške obale je prišlo v zadnjih dneh do številnih letalskih spopadov, v katerih je bilo sestreljenih več letal.

Resnica o obsojenem Josipu Ferenčaku

Lažno poročanje „Slovenca“

Celje, 5. aprila.

V zadnji številki »Nove dobe« smo javili, da je bil Josip Ferenčak, tajnik JRZ na Vidmu pri Krškem, obsojen zaradi zločinstva po čl. 1., 3. in 5. zakona o zaščiti države na 4 leta in 2 meseca robije in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let.

Poročilo o tej obsodbi je spravilo gosposdo pri celjskem uredništvu »Slovenca« iz ravnotežja. Razumemo, da jim je stvar zelo, zelo mučna in neprijetna, ker je v vsej goloti pokazala moralno vrednost tajnika JRZ na Vidmu. Zato skušajo sedaj svojega somišljenika zatajiti in podtakniti Sokolu in JNS. Izšli sta v tem tednu v »Slovenca« dve notici, ki naj pokažeta, da je bil ta zločin-

nec član JNS in tudi član Sokola ter da ga ni najti med spisi članov JRZ.

Ti poročili »Slovenca« sta delovali na Vidmu in okolici, kjer je bilo torišče delovanja Josipa Ferenčaka, kakor bomba. Vsi poznavalci razmer se čudijo, kje je mogoče najti tako drznost, tajiti dejstvo, da je bil Josip Ferenčak tajnik JRZ na Vidmu. Sledeča dejstva naj na kratko priberemo: Josip Ferenčak, ki ni bil nikdar član Sokola ter ga v nobeni v počtev prihajajoči matriki ni najti in tudi ni bil nikdar član JNS, je bil s sodbo okrožnega sodišča v Mariboru z dne 13. junija 1932 zaradi poverbe državnega denarja pri pošti v Račah obsojen na eno leto zopora in zaradi klevete proti državnim uradnikom še na 1 mesec zopora in na izgubo državljan-

stvu. S prevzemom ruske oblasti po Ljenu so sovjeti odpovedali to konvencijo in si prizadevali boljše vizirati vso Perzijo, kar je pa Anglija preprečila s angleško-perzijsko pogodbo, s katero je med drugim dobila Anglija izključno pravico izkoriščanja perzijskih petrolejskih vrelcev. Toda močni nacionalni pokret pod vodstvom poznejšega šaha Pehlevija I. je kmalu razveljavil to pogodbo. Kljub temu je ohranila Anglija prijateljske zveze z novim šahom, ker se je zavedala, da bi njena neprijateljska politika napram novemu vladarju vodila šaha v naročje sovjetov, kar bi predstavljalo veliko nevarnost ne samo za Indijo, temveč za celotno angleško gospodarstvo nad Bližnjim vzhodom.

Vse te borbe pa postavljajo vprašanje: V čem je pravzaprav veliki pomen Bližnjega vzhoda? Kakor je Sredozemsko morje glavna angleška imperikalna pomorska prečnica, tako predstavlja Bližnji vzhod z značno progro Kairo — Bagdad — Basora — Karači glavni del imperialne strateške zračne magistrale. Da jo zavaruje, je Anglija že pred sedanjo vojno zgradila v vseh pokrajinah Bližnjega vzhoda preko 300 letališč in močne letalske baze, ki naj ščitijo ta »zračni Suez«. Drugo važno vprašanje Bližnjega vzhoda so njegovi bogati petrolejski vrelci, za katere se borijo vse velesile. Samo v mosulskem vilajetu sta zgrajena dva ogromna voda za nafto, ki vodita v pristanišči Tri-

poli in Haifo in oskrbujeta velik del angleške mornarice z nafto. Tretje vprašanje predstavlja Perzija in to ne samo zaradi njenih nešteti petrolejskih vrelcev, ki so še danes v angleških rokah, temveč tudi zaradi nevarnosti vdora skozi Perzijo v Indijo, ki je najobčutljivejši del angleškega imperija. Za nas pa predstavlja najvažnejše vprašanje Bližnjega vzhoda Turčija, ki je danes glavni činitelj na Balkanu in to ne samo zaradi njene posesti Dardanelške ožine, temveč predvsem zaradi njene lege na prehodu iz Evrope na Bližnji vzhod. Edino skozi Turčijo vodi tako zaželeno nemška pot v Bagdad in edino skozi Turčijo bi mogli zavezniki v primeru napada na balkansko državo priskočiti s svojo milijonsko armado na Bližnjem vzhodu uspešno na pomoč.

Današnja tesna gospodarska, politična in vojaška povezanost med Turčijo in zavezniki, odločno stališče Turčije proti utrditvi katere koli velesile na Balkanskem polotoku in koncentracija ogromne armade na Bližnjem vzhodu nam jamčijo, da zaenkrat ni pričakovati v tem važnem evropskem predelu velikih pretresljajev. Zaradi velikega pomena Bližnjega vzhoda za zmago v sedanji vojni pa ni povsem gotovo, da bodo Bližnjemu vzhodu tudi pozneje prihranjene grozote vojne. To pa je v mnogočem odvisno od bodočih angleško-sovjetskih odnošajev.

skih pravic. Po prestani kazni, ko se mu državljanske pravice še niso povrnilo, je nastopil svoje mesto kot tajnik organizacije JRZ na Vidmu. Njegovi somišljeniki so ga nastavili tudi za občinskega tajnika na Vidmu, vendar je moral to mesto po 17-dnevem službovanju na zahtevo nadrejene oblasti zapustiti. Kot tajnik JRZ se je takoj v letu 1935. pod pokojnim režimom dr. Stojadinoviča in kasneje na Vidmu intenzivno uveljavljal. Med drugim je takrat doživel Videm, da so zamenjali dotakratnega dolgoletnega poštarja, ki je imel samo to napako, da je bil nacionalist in član Sokola, in da so zamenjali tamkajšnjega zaslužnega šolskega upravitelja z mnogo mlajšo žensko učno močjo in jo nadredili dotedanjemu upravitelju. Josip Ferenčak je bil vse do svoje aretacije v lanskem decembru poleg nekaterih drugih najvidnejši predstavnik JRZ na Vidmu, nekoliko prej je tudi nastopil poleg g. župnika Tratnika na shodu JRZ na Vidmu kot glavni govornik.

Glede na zločinstvo, ki ga je zagrešil Josip Ferenčak in za katerega je dobil zaslužno plačilo, razumemo, da bi se ga gosposde okoli »Slovenca« radi otresli, kar se jim seveda nikdar ne more posrečiti. Višek politične nepoštenosti pa je, da hočejo tega zločinca npriti organizacijam, ki jim ni nikoli pripadal in proti katerim je vedno deloval!

V soboto Slovanski večer

Celje, 5. aprila.

Lanska jesenska napetost je onemogočila prireditev Slovanskega večera, zato je prireditelj, socialni osek Sokolske župe Celje, sklenil preložiti to prireditev na letošnjo pomlad. Tako bomo v soboto 6. t. m. zvečer doživeli prvo prireditev te vrste v Celju. Ze dolgo teko priprave za ta večer in Celje z vso bližnjo in daljno okolico se pripravljajo, da bi ta prireditev, ki naj bi bila uvod v proslavo jubilejnega leta, potekla v čim slavnostnejšem razpoloženju.

Obeležje vsemu večeru bodo dale narodne noše, ki jih bo gotovo rekordno število, in narodni plesi. Da ne bo ostala prelepa slovenska in slovanska pesem, so prireditelji povabili Slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane, čigar sloves sega tudi preko naših mej. Godbo za narodne in moderne plese bo oskrbel priznani ljubljanski orkester Swing Rythm, čigar kakovost je iznad vsakega dvoma.

Vsi prostori Narodnega doma bodo večeru primerno okrašeni. Gostitelj bo na Slovanskem večeru pogostil goste po prastarem slovanskem običaju s kruhom in soljo. Gotovo bo vsa prireditev, ki ima tudi socialen pomen, nadvse slavnostna, zato prosimo cenjene goste, ki bodo prireditev posetili, da poudarijo dostojnost in sijaj večera. Posebnih vabil za ta večer ni.

Na svidenje v soboto zvečer! Zdravo!

Preiskava zaradi incidenta v kavarni „Merkur“

Celje, 5. aprila.

Poročilo, ki smo ga objavili v zadnji številki in v katerem smo ožigosali nečrveno postopanje veleindustričevega sina inž. Maksa Adolfa Westna, rezervnega oficirja jugoslovenske vojske, ki je v celjski kavarni »Merkur« opsoval in grdo žalil gg. K. in D. ter vse Slovence sploh, je vzbudilo v javnosti veliko pozornost in povzročilo med narodnim prebivalstvom hudo ogorčenje.

Na številna vprašanja sporočamo, da so oblastva že uvedla postopanje proti inž. Maksu Adolfu Westnu.

Celjski mestni svet

Regulacija Savinje — Občinska trošarina na vino ostane neizpremenjena — Gradnja vodovoda na Zg. Hudinji — Prodaja občinske hiše na Bregu — Regulacija Koprivnice — Elektrifikacija Košnice

Celjski mestni svet je imel 29. marca redno sejo. Zupan je sporočil, da je finančno ministrstvo odobrilo proračun mestne občine za l. 1940.-41. Obenem z regulacijo Savinje v šesti, glavni etapi pod Starim gradom bo železniška uprava na svoje stroške preložila železniško progo in zgradila namesto sedanjih dveh železniških mostov, ki bosta odpadla, nov železniški most. Za izvedbo regulacije Savinje v šesti etapi pa bodo najeli večmilijonsko posojilo z daljšo amortizacijsko dobo.

Mestna občina bo pobirala v proračunskem letu 1940-41. isto trošarino na vino kakor doslej, t. j. 1.50 din od litra. Občina bo pristopila kot član k Jugoslovenski uniji za zaščito otrok in k Hmeljarski zadrugi v Celju. Sotesko Zg. Hudinja bo prodala na javni dražbi svoje zemljiške parcele na Zg. Hudinji in bo dala izkupiček, ki bo znašal 50.000 do 60.000 din, na razpolago za gradnjo vodovoda na Zg. Hudinji. Ker bodo znašali stroški za gradnjo vodovoda okrog 90 tisoč din, bo krila občina razliko v prihodnjem proračunu. Občina bo prodala hišo na Bregu, kjer je bil prej nameščen okoliški občinski urad, g. Fortunatu Zagoričniku za 175.000 din. Vrt na Masarykovem nabrežju, ki ga je imel v zakupu pokojni trgovec Karbeutz, bo občina za leto brezplačno prepustila Olepševalnemu in tujskoprometnemu društvu, prihodnje leto pa bo izročil v javne svrhe. Mestni svet je sprejel novi pravilnik o finančnem poslovanju mestne občine. Dovoz in delna dobava gramoza za pomladansko gramozenje občinskih cest sta bila oddana naslednjim ponudnikom: Petru Glinšku, Ivanu Strenčanu, Alojzu Zupanu, Stefanu Šribarju, Jakobu Storu, Mariji Janičevi, Tereziji, Lipuškovici in Jožetu Merjascu. Peter Glinšek in Ivan Strenčan sta sinova posestnikov in članov mestnega sveta, Alojz Zupane pa je zet posestnika, lastnika kamnoloma in člana mestnega sveta Franca Dorna.

Regulacijska trasa potoka Koprivnice na Dobrovi je v tretjem odseku dolga 910 m, proračun stroškov pa znaša 340.026 din. Letos bodo regulirali Koprivnico samo v dolžini 560 m; za ta dela je določenih 210.000 din. Občina bo kupila paviljon ge. Sedlačkove pri javni tehnični na Krekovi cesti za 2.000 din. Trgovec g. Albert Jarh bo v okviru zakonitih pogojev prepustil občini brezplačno del svojega zemljišča na križišču Dečkove ceste in Ceste na Dobrovo, da bo mogla občina razširiti cesto. Za gradnjo ceste od Almoslechnerja za hribom sv. Jožefa do mestnega pokopališča bo občina odkupila nekaj sveta za 19 tisoč din. Odlaganje smeti pri Sp. Lanovžu bo odslej prepovedano, kot novi prostor za odlaganje smeti pa je določena opuščena struga Voglajne v Zavodni.

Zakupna pogodba med mestno občino in tvrdko Standard Vacuum za bencinsko črpalko pri Celjskem domu bo potekla prihodnje leto in je občina ne bo podaljšala, temveč bo izročila to bencinsko črpalko mestnemu avtobusnemu podjetju v Celju v eksploatacijo. Mestni svet je lani 15. decembra dovolil SUZOR - ju gradnjo enonadstropnega prizidka pri poslopju OUZD v Vodnikovi ulici pod pogojem, da bo SUZOR najpозnejše v 10 letih zgradil še drugo nadstropje in sam uredil spore z mejaši. Kot garancijo za gradnjo drugega nadstropja v 10 letih zahteva sedaj občina vknjižbo zneska 120.000 din, ki bo zapadel v korist mestnega regulacijskega sklada, če ne bo SUZOR v določenem roku zgradil drugega nadstropja. Mestni svet je odobril g. Stefanu Haselbachu postavitev bencinske črpalke pred njegovo hišo na Krekovi cesti. Prevzem dovozne ceste do vile g. Franja Čuša v ozadju Jenkove ulice v javno last je mestni svet odklonil. Mestni svet je dovolil tekstilni tovarni »Metki« in tovarni »Persil« pri Sp. Lanovžu gradnjo dveh skladišč z zaklonišči, vendar pa tovarni »Persil« samo proti reverzu. Mestna občina bo kupila eno sliko akad. slikarja Alberta Sirka.

Mestna elektrarna bo podaljšala glavni električni dovod do hiš posestnikov Ferda Spacapanu, Antona Stvarnika in Jožeta Pavlina v Košnici in bo prispe-

vala k stroškom 1.800 din, ostale stroške pa bodo morali kriti interesenti. Občina bo letos zajela studenec v bližini tako zvanega »Zegnanega studenca« v gozdu za mestnim pokopališčem, da bodo imeli sprehajalci na razpolago pitno vodo. Pozneje pa bo tam zgradila železobetonski nabiralnik in napeljala vodo po ceveh na mestno pokopališče. Prošnja Ribarskega društva v Celju za brezplačno dobavo vode iz mestnega vodovoda je bila odklonjena, pač pa nameravajo dati društvu podporo.

Pri slučajnostih je vprašal m. s. Jager, kdo je kriv, da ni bilo letos sredpostnega sejma v Celju. Zupan dr. Voršič je odgovoril, da je to ukrenil on in sicer zaradi vremenskih nepravil in iz sanitarnih razlogov. Izjavil je, da ta sejem ni bil tako zelo potreben in da so se sejmci v Velikem Celju preživeli.

Še o občinski trošarini na vino v Celju

Kljub uredbi ne bo nikakega znižanja

Celje, 5. aprila.

Iz krogov celjskih gostilničarjev smo prejeli:

Uredba o spremembah in dopolnitvah o državni trošarini določa, da sme počenši s 1. aprilom 1940 znašati občinska trošarina na vino v mestih na sedežu banovin 150 din od hl, v ostalih mestih pa ne sme biti višja od 100 din od hl. Celje ni sedež banovine in bo torej smela znašati trošarina tukaj le 100 din na hl vina. In v resnici je v Službenem listu z dne 30. marca t. l. objavljen pravilnik za izvrševanje proračuna mestne občine Celje za dobo 1940-41, ki med drugim določa, da se zniža občinska trošarina na vino v smislu zakonitih določil od 1.50 na 1 din za liter.

V nedeljskem »Slovenecu« pa čitamo o tej zadevi kar na treh mestih. V poročilu celjskega mestnega finančnega referenta g. ravn. Černelca je objavljeno, da je finančno ministrstvo odredilo, da bo mestna občina pobirala trošarino na vino v znesku 1.50 din od litra. Nadalje navaja »Slovenec«, kakor smo go-

Pristavil je, da bodo itak imela obrtniška združenja priliko, pa bodo povedala svoje mnenje o tej zadevi. Kakor znano, je izzvala odpoved letošnjega sredpostnega sejma med celjskimi gostilničarji, obrtniki in trgovci veliko nevoljo, občina pa je s to odpovedjo izgubila lep dohodek. Mestna občina ni pravočasno spravila snega z ulic in trgov, ki bi prišli za sejem v poštev. Sneg pa je do dneva, ko bi moral biti sejem, toliko skopnel, da v tem pogledu ni bilo ovir. Kljub temu je ostala odpoved sejma v veljavi.

Na tajni seji so bili na novo nameščen: Fr. Fijavž za tržnega nadzornika - pogodbenege uradnika, abiturientka in absolventka abiturientskega tečaja Marija Krofličeva iz Celja za uradnico mestnega poglavarstva, Stanko Grabner iz Trbovelj in Viktor Stojkovič s Polul pri Celju za policijskega agenta, Vinko Koren iz Loke pri Zidanem mostu, Franc Lednik iz Medloga, Stanko Lednik iz Arje vasi, Franc Mirnik z Lippe pri Teharju in Anton Skorjanc z Ostrožnega pri Celju pa za policijske stražnike.

ri citirali, da je občinska trošarina na vino za dobo od 1. aprila 1940 do 31. marca 1941 znižana v smislu zakonitih določil od 1.50 na 1 din za liter, pri poročilu o dvanajstih na poročila v isti številki, da smejo slovenske občine obdržati še nadalje trošarinske postavke za alkohol kakor lani v smislu posebne amandmana, ki vsebuje to pooblastilo.

Ako že »Slovenec« ne more v eni in isti številki o tej zadevi objaviti skladnih podatkov in si njegova lastna poročila v tem bistveno nasprotujejo, ker poročila na enem mestu, da se bo trošarina v smislu zakonitih predpisov znižala od 1.50 na 1 din, dočim poročila na dveh mestih, da bo znašala občinska trošarina še nadalje 1.50 din, je za celjske davkoplačevalce-gostilničarje popolnoma jasno, da bo vsled njihovega slabega zastopstva v celjskem mestnem svetu zvišana, t. j. da bo dosedanja trošarina ostala še dalje v veljavi. Celjski mestni svet je namreč sklenil pobiranje zvišane trošarine v znesku 1.50 din tudi v proračunskem letu 1940-41.

»Sokolski glasnik« pa poročila, da je policijska oblast zaprla slovenski »Dijaki dom« v Celovcu, kjer so stanovali dijaki, ki so obiskovali celovško gimnazijo. Dom je bil ustanovljen leta 1907. in je obstojal iz dveh poslopj, v katerih je bilo prostora za 35 dijakov. Prej so bili slovenski dijaki večinoma nastanjeni v škofijskem internatu »Marijanišču«. Leta 1938. je zasedla »Marijanišče« organizacija Hitlerjeve mladine, katoliškim dijakom pa so dovolili, da se preselejo v St. Pavel. Med šolskim letom pa je prešel internat v roke narodno socialističnih profesorjev.

Čehi in Poljaki

Češkoslovaški poslanik v Parizu Osusky je pred kratkim predaval v Katoliškem institutu v Parizu o češkoslovaški tragediji. Na koncu svojega predavanja je prečital zgodovinsko pismo češkega kralja Přemysla Otakarja II. poljskemu kralju, v katerem govori češki kralj o skupni usodi češkega in poljskega naroda in izjavlja, da tvori Češka naravno obrambo Poljske proti nemški ekspanziji.

Poljski narod strada

Po poročilu delegatov ameriškega Rdečega križa, ki delujejo na Poljskem, grozi tretjini poljskega naroda smrt vsled lakote.

Domače vesti

— Naša vojska. Oficirska zadruga je v nedeljo zaključila svojo tridnevno skupščino s potovanjem na Avalo in Oplenac, kjer se je v nedeljo poklonila na grobu pokojnega vladarja. Tako na spomenik Nezanega vojaka na Avali, kakor tudi na grob kralja Aleksandra so zastopniki zadruga položili krasna venca. V kripti je imel ob grobu vojni minister general Nedić, ki je oficirje spremljal na tej poti, zanosen govor, v katerem je izjavil: »Z zadovoljstvom

Kino • UNION • Celje

5. aprila

Zaklad kralja Salomona

Po znamenitem romanu Riderja Haggarda

Od 6. do 9. aprila (V nemškem jeziku)

KAVALIRJI ČARDAŠA

Ciganska godba, narodni madžarski plesi, pesmi, veselje, ljubezen in radost.

Gustav Fröhlich

Camila Horn

moram predvsem ugotoviti, da ste se vsi zbrali na skupščini oficirske zadruga, da tako jasno pokažete svojo pripadnost. Preko vas tovariško pozdravljam vse naše oficirje. Moja želja pa je, da bi vsem tovarišem po vas sporočil, da je vojni minister z njimi, da se mnogo zanaša nanje in da jim svetuje, naj strnejo svoje vrste še posebno zaradi tega, ker je sedaj nastopil tak čas. Priporočal bi jim, naj tako strnjeni odvrtačo vse lažne in neosnovane govorce, naj gredbo po pravi poti za kralja in domovino. Ko sem vas privedel na to sveto mesto, sem vas še enkrat hotel opozoriti na veliko sporočilo kralja Zedinitelja in sem hotel še enkrat poudariti, da bomo čuvali Jugoslavijo. Čuvali jo bomo z našimi mišicami. To naj bo zakletev v vaših srcih, in vaša naloga naj bo, da jo položite v srca vseh naših vojakov. Močna vojska pomeni močno državo. Vi morate vedeti in si zapomniti, da je naša vojska silna, da je oborožena do zob in preko njih in da bo vsakdo, ki bi se drznil napasti našo državo, strašno premagan. Recite vsem našim tovarišem, da njihov vojni minister vedno misli nanje in da bo vedno z njimi.

— Proračunske dvanajstine. S 1. aprilom se je pričelo novo proračunsko leto 1940-41. Zaradi izjemnih razmer, v katerih je naša država že nad pol leta, odkar je bil dosežen sporazum, ustanovljena banovina Hrvatska in parlament razpuščen, ni bilo mogoče misliti na sprejetje proračuna po narodnem predstavništvu. Ministrski svet je odobril štiri proračunske dvanajstine po določbah ustave na podlagi dosedanje proračuna za meseci april, maj, junij in julij. Po določbah ustave mora namreč vlada financirati državne potrebe s proračunskimi dvanajstini, ako narodno predstavništvo ne more uveljaviti novega proračuna. Te štiri proračunske dvanajstine znašajo približno 5 milijard dinarjev. V to vsoto so vštet tudi krediti, ki odpadejo na banovino Hrvatsko za posledice, ki jih je prevzela od države. Ti krediti se bodo izločili iz proračunskih dvanajstini s posebno uredbo o finansiranju banovine Hrvatske. Razen proračunskih dvanajstini je vlada sprejela tudi uredbo o finansiranju banovine Hrvatske. Hrvatska bo dobila svoje dohodke in svoje organe za pobiranje teh dohodkov. Za pobiranje državnih dohodkov bo imela država na Hrvatskem svoje posebne organe. Banovina Hrvatska bo pobirala za svoje potrebe vse direktne davke, trošarino in takse na svojem ozemlju.

— Uredba o hmelju. Kmetijski minister dr. Cubrilović je izdal uredbo o hmelju, s katero se bo v bodoče reguliral obseg hmeljskih nasadov. Na predlog hmeljarskih združenj in na podlagi banovinskih hmeljarskih komisij se dovoljuje razširjenje, ali odreja zmanjšanje, povišanje hmeljskih nasadov. Uredba določa tri hmeljske okoliše: 1. Stajerski okoliš, ki obsega vse občine celjskega in gornjegrajskega sreza, vse občine sodnega okraja Soštanj ter občine Marenberg, Vuhred, Vuzenico in Ruše, 2. Dunavski okoliš, 3. Okoliš banovine Hrvatske. V vsakem hmeljskem okolišu se osnuje po eno hmeljarsko združenje. Vsi lastniki morajo biti člani hmeljarskega združenja. Ves hmelj, pridelan v naši državi, mora biti uradno signiran. S hmeljem smejo trgovati samo hmeljarske zadruga in trgovci, ki imajo obrtno pravico. Vsi hmeljarji morajo v treh mesecih po uveljavitvi te uredbe prijaviti svojemu občinskemu oblastvu površino hmeljskih nasadov in število sadik, na hmeljnikih pa morajo na vidnem mestu označiti ime lastnika ter površino in število sadik.

— Ponovna uvedba ukinjenih vlakov. S 15. aprilom bodo ponovno uvedeni naslednji brzi, potniški in lokalni vlaki: Brzovlaka št. 2 in 3 od Beograda do

Politika

Za svobodo tiska

Iz Splitskega »Narodnega lista« pismenamo:

Naknadno smo se spomnili članka prof. Slobodana Jovanovića o novem zakonu o tisku. Naši čitatelji lahko razumejo, da nam prihaja reforma zakona o tisku vsak dan na um! Zlasti od 26. avgusta lanskega leta, ko je bil podpisan sporazum in je bila objavljena splošna svoboda... Ali nam je te dni prišel na um tudi g. Slobodan Jovanović s svojo smelo trditvijo, da je »srbski tisk mnogo bolj kontroliran kakor hrvatski in slovenski!« Ne vemo, kdo je bolj »kontroliran«, pač pa bi javno zaprosili g. Slobodana Jovanovića, da napiše članek za »Narodni list«...

Položaj kmeta

Adam Pribičević piše v »Seljačkem kolu«:

Zakaj ni postala agrarna reforma boljše nego je? Zaradi nezavednosti naših kmetov. Kmetje so šli za onimi, ki so branili velika posestva, a nudili kmetom v zameno velesrbstvo in velehrvatstvo. In kmetje so na to zameno pristali. Niti danes se niso v tem pogledu poboljšali. In zato se jim tako godi.

Potovanje v Švico

Zagrebska »Nova riječ« poročila, da je »mojster nad mojstri Stevan Čirić spet odpeljal na državne stroške skupino Stojadinovićevih »parlamentarcev« na zasedanje mednarodne interparlamentarne unije v Luganu.

Položaj Slovencev na Koroškem

Splitski »Narodni list« poročila, da so bili voditelji naših Slovencev na Koroškem z urednikom »Koroškega Slovenca« na čelu internirani in deportirani v Nemčijo.

Jesenic in nazaj. Vlak odhaja iz Beograda ob 9.02, z Jesenic pa ob 7.45. Potniški vlaki: št. 8934, 8938, 8940, 8931, 8935 in 8939 na progah Čakovec — Dol. Lendava in nazaj. Iz Čakovca odhajajo ob 18.10, 17.14 in 23.30, iz Dol. Lendave pa ob 1.40, 10.42 in 18.20. Brzovlaka št. 501-602 in 601-502 na progji Maribor—Postojna in nazaj. Iz Maribora odhaja ob 2.48, iz Postojne pa ob 22.46. Brzovlaka št. 1102-1101 na progji Pragersko — Mura Keresztur in nazaj. S Pragerskega odhaja ob 3.08, iz Mura Keresztura ob 0.48. Potniški vlak št. 2111, 2112 in 2116 na progji Rog. Slatina—Rogatec in nazaj. Iz Rog. Slatine odhajajo ob 4.02, iz Rogatca pa ob 6.56. Vlaka št. 9540 in 9541 na progji Novo mesto — Straža toplice in nazaj. Iz Novega mesta odhaja ob 19.20, iz Straže ob 19.48.

— **Katastrofalne poplave** sta povzročila Dunav in Sava v Banatu. Novi Sad in Beograd sta delno poplavljeni. V Novem Sadu je voda porušila več sto hiš in prekinila železniški promet. Voda, ki je podrla nasipe, je povzročila zelo veliko škodo.

— **Ponarejevalci 500-dinarskih bankovcev.** Zagrebška policija je odkrila v predmestju Zagreba delavnico za ponarejanje 500-dinarskih bankovcev. V dvoriščni lesenih lopi je opravljajal z vso spretnostjo svoj prepovedani posel kovarški pomočnik Konrad Bezjak, doma iz Ptujja. Detektivi so vdrli v barako prav v trenutku, ko je ponarejevalec odtisnil na stroju 15 bankovcev in jih dal sušiti. Bezjak je z najfinejšimi aparati in pripomočki tiskal bankovce po 500 din. V zvezi s ponarejanjem in razpečevanjem bankovcev je bilo aretiranih več ljudi v Mariboru in Zagrebu. Niti so vodile tudi v vas Vrhovo pri Radečah. Pri posestniku Jožetu Majhencu, stanujočem poleg cerkve, so našli na podstrešju več kovčegov in zabojev, v katerih so bili shranjeni najmodernejši stroji za ponarejanje denarja. Tu so našli fotografski aparat, aparat za osvetljevanje, za retuširanje, priprave za rezanje papirja, 40 dobro izdelanih klišejev za 500-dinarske bankovce, barvne svinčnike, 9 kg zrezanega finega papirja, več pušk, samokresov, streliva in bodal. Orožniki so Majhenca aretirali. Toda on zatrjuje, da ni nič kriv. Kako je prišla vsa ponarejevalska oprema v njegovo hišo, bo dognala preiskava.

Celje in okolica

c **Razpust fantovskega odseka in deklisnega krožka v Vojniku.** Pred kratkim je župnik g. Lasbaher v Vojniku razpustil tamkajšnji fantovski odsek in deklisni krožek. Gotovo bi bilo zanimivo in koristno, če bi g. župnik javno pojasnil vzrok razpusta.

c **Povišane cene jedil v celjskih gostilnah in restavracijah.** V torek popoldne je bilo v Celjskem domu zborovanje Zdrženja gostilničarjev v Celju, ki ga je vodil predsednik g. Jurij Sanc. Zborovalci so sklenili, da bodo zaradi stalno naraščajoče draginje povišali cene raznih jedil v svojih obratih v okviru maksimalnega cenika za 20 odstotkov. Ker vse kaže, da bodo cene še dalje naraščale, bo pristojna oblast naprošena, da dovoli spremembo maksimalnega cenika, ki bo v primeru nadaljnjega naraščanja draginje omogočil novo povišanje cen jedil v gostinskih obratih.

c **Podražitev mesa in slanine.** V soboto so v Celju stopile v veljavo nove višje cene za meso in slanino. Cena prvovrstnega volovskega mesa je narasla pri prodaji v mesnicah od 12 na 14 din, drugovrstnega volovskega in kravjega mesa od 10 do 12 din, prvovrstne telečine od 12 na 14 din, drugovrstne telečine od 10 na 12 din, svinjine od 16 na 18 din, drobovine za 2 din in slanine od 16 na 18 din pri kg.

c **Vprašanje krušnih cen.** Zdrženje pekov v Celju je imelo v četrtek popoldne zborovanje, na katerem je razpravljalo o vprašanju zvišanja krušnih cen. Sklenjeno je bilo, da bodo krušne cene regulirane v sporazumu z združenjima pekovi v Ljubljani in Mariboru. V Celju pa so peki zaenkrat znižali provizijo za preprodajalce od 20 na 10 odstotkov.

c **Mladinski pevski zbor »Vilhar«** na meščanski šoli na Rakeku priredi v nedeljo 7. t. m. ob 15. v celjskem gledališču koncert slovenske mladinske pesmi. Opozarjamo na koncert tega odličnega mladinskega zbora. Vstopnice so v predprodaji v Slomškovi knjigarni.

c **Opereto »Gejše«** bo uprizorilo mariborsko Narodno gledališče drevi ob osmih v celjskem gledališču. Ta predstava je za abonma.

c **Iz celjske statistike.** V mesecu marcu je obiskalo Celje 862 tujcev (787 Jugoslovenov in 75 inozemcev) nasproti 1044 v letošnjem februarju in 1061 v lanskem marcu. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 39 oseb in sicer 19 v mestu in 20 v javni bolnici. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 981 brezposelnih (828 moških in 153 žensk) nasproti 1061 (903 moškim in 158 ženskam) dne 20. marca.

c **Koncert Celjskega pevskega društva** v proslavo 80-letnice skladatelja Rista Savina je zaradi odhoda pevovodje na vojaške vaje preložen na drugo polovico maja.

c **Gradnja hodnika za pešce ob Mariborski cesti.** Mestna občina je po številnih upravičenih kritikah in pritožbah prebivalstva slednjič vendarle razpisala oddajo gradbenih del in dobav za napravo betonskega odnosno alternativno katranskega asfaltnega makadamskega hodnika za pešce ob državni Mariborski cesti od rudarske šole do Kovinarske ulice v Gaberju v širini 3 m in dolžini okrog 1150 m. Hodnik bo obdan z granitnimi robniki. Ponudbe je treba vložiti do 22. t. m. do 11. v vložišču na mestnem poglavarstvu.

c **Iz starokatoliške cerkve.** V nedeljo 7. t. m. odpade v Celju služba božja, ker bo ta dan ob 9. v Sokolskem domu v Trbovljah.

c **Predavanje o prodajni tehniki.** V petek 29. marca zvečer je bilo v veliki dvorani Obrtnega doma v Celju predavanje o prodajni tehniki, ki ga je priredilo Trgovsko društvo v zvezi z Društvom za dekoracijo in reklamo ob priliki zaključka aranžerskega tečaja. Predaval je g. Karel Filač iz Celja. Predavanje je otvoril predsednik Trgovskega društva ter ugotovil veliko udeležbo in v kratkih obrisih očrtal namen tega predavanja. Nato je g. Karel Filač razložil poslušalcem težko delo prodajalca, ki mora služiti prav za prav dve-ma gospodarjema: trgovcu-šefu in kupcu. Dar prodajanja ni vsakomur prirojen, marsikdo si mora pridobiti to zmožnost, da ustreže vsem željam kupca in mu pravilno razloži kakovost in vrsto blaga. Glavno pri prodajalcu je, da pozna vpljdnost, takt in optimizem. Pozornost mora tudi polagati na kupčevega spremljevalca, če je to njegov otrok, saj zna tudi on že ceniti dobre in slabe strani prodajalca. Otrok si dobro zapomni, če tudi njemu ne posvetimo pozornosti, in pelje drugič raje svojo mamico v trgovino, kjer upa, da bo tudi on sprejet kot član človeške družbe in da bodo izpolnjene njegove želje, ki so večših tako malenkostne. Vsak prodajalec mora biti dober poznavalec blaga, t. j. biti mora dobro poučen o blagoznanstvu. Marsikateri kupec tudi rad vpraša, kakega izvora je blago, in nalo-ga prodajalca je, da mu to pravilno razloži. Znanje jezikov je neobhodno potrebno, tu pa ne smemo zapostavljati nacionalnega čuta. Predsednik Trgovskega društva se je zahvalil g. predavatelju za njegov pouk, ki bo gotovo rodil mnogo uspehov, obenem pa mu je čestital k lepemu predavanju. Predsednik Društva za dekoracijo in reklamo g. Iv. Lah se je zahvalil vsem obiskovalcem aranžerskega tečaja za njihovo zanimanje in jim želel, da bi znali tudi praktično uporabljati, česar so se naučili. Trgovce pa je pozval, naj dajo svojim nameščencem pobudo za take tečaje. Dobra izložba bo marsikaterega kupca privabila v trgovino, kajti izložba je tudi zrcalo trgovine.

c **Sodniški izpit** sta napravila pri apelacijskem sodišču v Celju sodna pripravnik g. Franc Burger in Mihael Jerman iz Celja.

c **Predavanje o pasivni obrambi na Dobrni.** V nedeljo 7. t. m. ob 7.45 zjutraj bo v narodni šoli na Dobrni predavanje o organizaciji pasivne obrambe pred sovražnimi napadi iz zraka. Predaval bo kapetan g. Franjo Toš iz Celja. Poleg gasilcev je vabljen k predavanju tudi ostalo občinstvo.

c **Naknadni pregled motornih vozil** bo v ponedeljek 22. t. m. pred mestno garazo na Sp. Lanovžu in sicer od 10. do 11.30 za motorna vozila iz območja predstojništva mestne policije v Celju ter iz gornjegrajskega, konjiškega in šmarskega sreza, od 11.30 do 13. pa za motorna vozila iz celjskega sreza. Opo-

»Z **Leica** kamero po svetu«

Predavanje o fotografiji v barvah:

S projekcijo nad 100 prekrasnih Leica posnetkov v barvah.

»Z obale Severne Afrike do dežele polnočnega solca.«

Divni posnetki pomladi, poletja, jeseni in zime.

Predavatelj:
g. Walter Benser
od tvornice E. Leitz, Wetzlar

Predavanje v Celju:
drevi, v petek 5. IV. 1940
ob 20.30 v dvorani kina Metropol.

zarjamo vse lastnike motornih vozil, da je to zadnji pregled v tem polletju in da se bodo morali oni lastniki, ki bi 22. t. m. izostali, udeležiti pregleda v Ljubljani.

c **Lastniki motornih vozil** naj dvignejo za svoja vozila nove evidenčne tablice, ker je uporaba motornih vozil, opremljenih s starimi tablicami, nedopustna.

c **Soferski izpiti v Celju.** Kandidati iz celjskega, gornjegrajskega, konjiškega in šmarskega sreza, ki nameravajo polagati izpit za vozače motornih vozil, naj vložijo čimprej zadevne prošnje na sreskem načelstvu v Celju. Dan izpita bo vsakemu kandidatu sporočen pravočasno.

c **Korošica vabi smučarje.** Kocbekov dom na Korošici ostane do nadaljnjega odprt in oskrbovan. Snežne razmere na Korošici so posebno v mesecu aprilu zelo ugodne za smuko. Pričakovati je, da bodo smučarji izkoristili poslednji letošnji za smuko ugodni sneg v naših planinah. Tudi pri Mozirski koči na Golteh je smuka še vedno ugodna na severnih pobočjih Golti in v Starih stanih v bližini koč.

c **Oskrbo Mozirske koč** je te dni prevzel nov oskrbnik g. Ivan Blažič. Prejšnji priljubljeni oskrbnik g. Ivan Sevčnikar je odšel na Pohorje in prevzel oskrbovanje Mariborske koč.

c **Hacetove pomagače so prepeljali iz Celja v Ljubljano.** Preiskava proti razbojniku Tonetu Hacetu, ki je sedaj v preiskovalnem zaporu okrožnega sodišča v Ljubljani, se nadaljuje. Močna orožniška eskorta je te dni privedla iz Celja v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča sedem razbojnikovih pomagačev, ki so bili kmalu po umoru orožnika Medena prijeti v Celju in okolici. Kot Hacetovi pomagači, ki so od njega prejeli razno pokradeno blago v razpečevanje in Hacetu dajali potuho, so bili privedeni v Ljubljano: France Hribovšek, Jože Obreza, Ivan Dunjak, Juro Vidović, Ivan Pavič, Matija Antunos in Mate Perovan. Med temi so po večini bosanski krošnjari, ki so od Haceta kupovali blago in ga skrivali. Po raznih krajih Slovenije in Hrvatske bo polovljeno še veliko število Hacetovih pomagačev.

c **Iz skavtskih vrst.** Preteklo nedeljo je priredil Mrkonjičev steg skavtov v Celju v stegovem stanu turnir v namiznem tenisu za prvenstvo stega. Doseženi so bili lepi uspehi in so zasedli prva mesta bratje Ivan Glonar, Božo Kantušer in Marjan Butinar, izven konkurence pa je bil najboljši igralec br. Gustav Guzej, pomočnik župnega načelnika. Vse pa je presenetil z lepo igro najmanjši igralec br. Jan. Zmagovalcem so bila razdeljena praktična darila. Turnir je organiziral stegov klub roverjev, ki je že pozimi dobro izvedel prve skavtske smuške tekme. V kratkem namerava steg prirediti tudi tekmovanje za šahov-

sko prvenstvo. Upamo, da se bodo izkazali skavtje tudi tukaj.

c **Zastrupljanje vran, srak in šoj.** Mestno poglavarstvo v Celju razglašajo: Kr. banska uprava v Ljubljani je z odločbo z dne 13. marca 1940 III-7 št. 977-1 in sicer na predlog ministrstva za gozdove in rudnike br. 1272 z dne 5. marca 1940 odredila, da se mora spomladi začeti obširno zastrupljanje vran, srak in šoj, ki delajo na polju občutno škodo. Po dosedanjih izkušnjah je pokončevanje navedenih škodljivcev najuspešnejše na ta način, da se nastavljajo s fosfoginom zastrupljena jajca. Akcijo zastrupljanja bo prevzelo Lovsko društvo v Celju z denarno podporo zakupnikov in podzakupnikov lova, ki morajo tudi živahno sodelovati. Podpore je treba nakazati na naslov: Lovsko društvo v Celju s pripombo »za zastrupljanje vran«. Da se izvrši zastrupljanje sistematično na vsem področju mestnega poglavarstva, se pozivajo vsi posestniki, da nemudoma zberejo kurja jajca — četudi pokvarjena — in jih pošljejo v zastrupitev Lovskemu društvu v Celju v roke g. Riharda Kraupnerja, trgovca v Celju, Glavni trg. Ko posestniki prejmejo isto število zastrupljenih jajc nazaj, kolikor so jih izročili v zastrupitev, jih naj razdelijo po njivah, travnikih in ob robovih gozdov. Zastrupljenih jajc, ki so zaznamovana z mrtvaško glavo, je treba položiti v mraku na njive v plitko izkopana gnezda po 2 do 3 komade ter jih tam pustiti tako dolgo, da jih vrane ali srake najdejo. O polaganju zastrupljenih jajc je treba sosede primerno poučiti in opozoriti na nevarnost zastrupitve. Vsekakor naj se za to akcijo zainteresirajo zlasti lovci in lovski čuvaji, ki naj vsestransko nadzirajo zastrupljanje in tudi sami pripomorejo k čim večjemu uspehu. O uspehu zastrupljanja je treba poročati do konca aprila t. l. Lovskemu društvu v Celju.

c **Prijava psov.** Mestno poglavarstvo v Celju opozarja v smislu čl. 1. pravilnika o posesti psov in pasjem davku v občinah dravske banovine vse lastnike psov v mestni občini celjski, da prijavijo v času od 1. do 15. t. m. v pisarni mestne klavnice vsakega nad tri mesece starega psa, ki je na celjskem mestnem področju. Poleg prijavnih stroškov za pasjo znamko in prijavnine mora plačati lastnik občinski pasji davek za vse proračunsko leto vnaprej. Pasji davek znaša tudi letos za vsakega prostega psa 100 din, za vsakega psa čuvaja pa 10 din.

c **Zaščitno cepljenje prašičev** proti svinjski rdečici se bo pričelo za vse območje celjske občine konec aprila. Interesenti naj se javijo do 21. t. m. v pisarni mestne klavnice.

c **Obsodba zaradi požiga v Kasazah.** Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal te dni 60-letni hlapec Rok Leber, ki je bil ob-

tožen, da je 15. februarja zvečer zažgal gospodarsko poslopje v Kasazah, last trgovca g. Josipa Plavca iz Celja in njegove soproge, pri katerih je bil Leber v službi. Zgorelo je vse gospodarsko poslopje, ogenj pa je tudi uničil poljedelske stroje in krmo. Škoda znaša 60.000 din, poslopje pa je bilo zavarovano samo za 20.000 din. Leber je orožnikom in pozneje tudi preiskovalnemu sodniku izjavil, da je zažgal poslopje. Pri razpravi pa je odločno tajil dejanje in pokazal na krivce v drugi smeri. Sodišče pa mu ni verjelo in ga je obsodilo na 18 mesecev strogega zapora.

c Zetev smrti. V Prešernovi ulici 5 je umrla v četrtek v starosti 65 let vdova po finančnem pregledniku g. Ana Arhova; pogreb bo v soboto ob 16. iz mrtvašnice mestnega pokopališča. V Lokrovcu je umrl v nedeljo 8 mesecev stari sinček delavca Osvald Lojanec. V celjski bolnici so umrli: 29. marca polletna kočarjeva hčerka Mihaela Knezova iz Podvin pri Zidanem mostu, v nedeljo 56-letna zasebnica Slava Kokaljova iz Celja, 54-letna posestnikova žena Marija Novakova od Sv. Petra na Medvedovem selu in petletni posestnikov sinček Henrik Dvoršak z Lesičnega pri Pilštanju, v ponedeljek občinska reva Apolonija Zibretova iz Ilovice pri Vojniku, 34-letna kočarjeva žena Cecilija Grudnikova iz Gaberka pri Soštanjju in 9-letna dninarjeva hčerka Marija Pesjakova iz Smarjete pri Celju, v torek enoletna delavčeva hčerka Anica Vodiškova z Lahomnega pri Laškem, v sredo pa 46-letni dninar Peter Pikel z Gomilkega. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

Slike za legitimacije
in amatersko delo najhitreje, točno
in dobro izvršuje
FOTO PELIKAN
CELJE - RAZLAGOVA ULICA

c Dramski odsek Sokolskega društva Celja-matice obvešča brate in sestre, da bodo vaje za gledališko igro »Užež« spet prihodnji teden.

c Kolektivna turistična propaganda. Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru je skupno z ljubljansko posestrimo tudi za letošnjo sezono organizirala kolektivno turistično reklamo za Slovenijo v domačih časopisih in v omejenem obsegu tudi v inozemskih časopisih. Bistvo kolektivne reklame je v tem, da se oglasi vseh turističnih interesentov objavijo pod učinkovito skupno glavo, ki na prvi pogled vzbudi pozornost čitatelja, tako da pride tudi najmanjši in najcenejši oglas do veljave ter je propagandna vrednost takega oglaševanja znatno večja. Skupna glava je ilustrirana in vsebuje kratek propagandni napis z vabilom za obisk Slovenije. Zvezi sta te dni razposlali članstvu in turističnim interesentom podrobne razpise za kolektivno turistično reklamo v časopisih. Interesenti, ki hočejo izkoristiti ta uspešni način turistične propagande v naših časopisih, naj nemudoma zahtevajo za dnevni razpis in navodila od pristojne Tujskoprometne zveze. Skrajni rok za naročilo je 10. april, poznejših naročil Zvezi pod nobenim pogojem ne bosta mogli upoštevati.

c Dela za razširjenje hladilnice v mestni klavnici in napravo dvigala je razpisala mestna občina. Ponudbe je treba vložiti do 8. aprila do 10. v vložnišču mestnega glavarstva. V zvezi s kanalizacijo Vodnikove ulice je občina razpisala dobavo 18 kanalskih mrež in 8 litoželeznih pokrovov. Ponudbe je treba vložiti do 11. aprila do 11. v vložnišču mestnega glavarstva.

c Čiščenje poljskih jarkov. Mestno glavarstvo v Celju razglašuje: Zaradi izredno mrzle letošnje zime in večje količine zapadlega snega se izjemno podaljša rok za čiščenje poljskih jarkov do 1. maja. Lastniki zemljišč, ki so prejeli zadevne odloke, morajo navedene jarke do predpisanega roka brezpogojno očistiti.

c Ukrepi proti gozdnim požarom. Opozorjamo na razglas o varnostnih merah proti gozdnim požarom, ki je nabit na uradnih deskah mestnega glavarstva.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 7. t. m. zdravnik dr. Drago Hočevnar v Kolenčevi ulici.

Sokolstvo

Pokrajinski zlet Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije v Celju v dneh 29. in 30. junija 1940

Stanovanjski odsek

Na pokrajinski zlet v Celju bo prispele mnogo gostov iz južnih krajev naše države, številno bo zastopano odposlanstvo Saveza in sokolstva iz prestolnega Beograda, odzval se bo Banat in prišla bo najbrž tudi delegacija bolgarskih Junakov in Junakinj. Veliko skrb bo povzročila stanovanjskemu odseku zletnega odbora preskrba prenočišč. Telovadbe članstvo in naraščaj bodo nameščeni na skupnih prenočiščih, prav tako tudi mnogo ostalega članstva, toda zelo mnogo bo gostov, ki jim bo moral zletni odbor preskrbeti postelje v hotelih in pri zasebnikih. Zaradi tega se obračamo na naše meščanstvo, ki bi bilo voljno nastaniti tiste dni goste, da prijavi stanovanjskemu odseku zletnega odbora v Narodnem domu (pisarna sokolske župe) do 15. maja, koliko prenočišč bi dalo na razpolago in po kakšni ceni. Zletni odbor pričakuje, da ga bo naše meščanstvo pri pripravah podpiralo v polni meri in mu nudilo svojo pomoč.

Zletni znak

Bratska društva in čete vabimo, da nam brez odlašanja pošljejo obvezne prijave za zletne znake po razpisu, ki smo ga poslali vsem edinicam. Zletni odbor mora dobiti te prijave čimprej. Opozorjamo, da bomo znake po dospelih naročilih poslali proti povzetju, v kolikor ne bodo bratske edince same poslale denarja že vnaprej. Bratska društva naj smatrajo našo prošnjo za nujno in naj preidejo takoj k njeni rešitvi.

Narochenega števila znakov ni mogoče preklicati in so naročniki za plačilo odgovorni. Bratje in sestre, ki so sami že dostikrat imeli opravka z zletnimi pripravami, bodo razumeli, da sta pri prijavi potrebna točnost in zanesljivost.

Zdravo!

Zletni odbor.

Češko sokolstvo

SOKOLSTVO NA CESKEM KREPKO NAPREDUJE

V času od 1. januarja do 21. februarja 1940 je po prijavi žup za članski kaptaster ugotovljeno sledeče gibanje članstva COS: Prirastek članov v češki pokrajini 998, prirastek članic 508, v moravski pokrajini 590 članov in 323 članic. Skupni prirastek 1588 članov in 831 članic, skupni prirastek članstva 2419 pripadnikov!

NEZGODE V SOKOLU

Zdravniški odsek COS je izdelal zanimivo statistiko o nezgodah v Sokolu. V prikupni brošuri poučuje pisec bralce o poškodbenem fondu COS, o velikem obsegu in organizaciji tega fonda in o nezgodah, ki so se pripetile.

V letih 1921.—1937. se je pripetilo 40.000 nesreč; poškodbeni fond je za te nesreče izplačal skoraj 10 milijonov Kč.

Podrobno so popisane nesreče na orodju, pri vajah brez orodja, pri prostih vajah in pri igranju.

V nadaljnjih izvajanjih čitamo, pri katerem orodju je največ nesreč: člani imajo največ nesreč na drogu, članice na bradlji, naraščajniki na drogu, naraščajnice na krogih.

Navedene so nesreče, ki se dogajajo pri pomoči pri nesrečah.

Vzrok teh je vadiatelj, član, vaja, orodje ali nepredviden slučaj.

Končno se bavi brošura z nesrečami pri zimskih vajah: smučanje, sankanje, drsanje, hockey.

Podrobno so predelani smrti primeri, ki jih je bilo v 18 letih 64; žrtve so večinoma člani pri vajah na drogu. V knjigi najdemo tudi dragocene nasvete, kako preprečimo nesreče.

Brošura je važen pripomoček sokolske zdravstvene službe in bo dobro služila vsakemu tehničnemu sokolskemu delavcu. Tudi članstvu jo toplo priporočamo.

Brošura nas opozarja na mnoge nedostatke pri telovadbi in nas navaja na potrebno pozornost, da znižamo nesreče kar najbolj.

Stane 4 Kč in jo razpošilja COS.

Sport

Uspehi SK Celja

Celje, 5. aprila

V torek zvečer je bil v Narodnem domu v Celju 21. redni letni občni zbor SK Celja.

Predsednik g. Božidar Ravnikar je po pozdravnih besedah poročal o rekordnem uspehu letošnje klubove plesne prireditve »Celjskega karnevala« in se zahvalil vsem damam in gospodom, ki so požrtvovalno sodelovali. Vprašanje igrišča SK Celja, ki je na Glaziji, kjer nameravajo graditi justično palačo, še ni dokončno rešeno, upanje pa je, da bo občina pokazala uvidevnost in oskrbela klubu v smislu pogodbe drugo, primerno sportno igrišče.

Tajnik g. Stanko Pertot je najprej poročal o vprašanju novega igrišča, nato pa je omenil, da Slovenska nogometna zveza še vedno ni rešila pritožbe SK Celja zaradi ponovnih dejanskih napadov na igralce SK Celja pri nogometnih tekmah s SK Amaterjem v Trbovljah. Zaradi katerih je SK Celje prekinil vse sportne stike s Amaterjem. SK Celje ima sedem sekcij, ki po večini prav živahno in uspešno delujejo. Člana drsalne sekcije gđ. Vlasta Sernečeva in g. Riko Presinger sta postala letos juniorska državna prvaka. Olimpijski dan, ki ga je organiziral SK Celje, je lepo uspel. Klub ima 354 članov in sicer 1 častnega predsednika, 2 častna člana, 166 aktivnih in 185 podpornih članov. Ob zaključku svojega poročila se je tajnik zahvalil časopisju za naklonjenost in podporo.

Po prav zadovoljivem poročilu blagajnika g. Munde sta prejela na predlog člana nadzornega odbora g. Wagnerja blagajnik in ves ostali odbor razrešnico.

Načelnik atletske sekcije g. F. Pleteršek je poročal, da se je število verificiranih članov sekcije v preteklem letu zvišalo od 32 na 50. Sekcija je priredila osem atletskega mitingov ter se z lepimi uspehi udeležila atletskega prireditve v Ljubljani, Mariboru, Litiji in Trbovljah.

Načelnik nogometne sekcije g. Pertot je poročal, da je nogometna sekcija v krizi, ki bo trajala še nekaj časa. Prvo moštvo in mladina sta v lanski sezoni odigrala 38 tekem ter dobila 27 in izgubila 7 tekem, 4 pa so bile neodločene. Prvo moštvo je sedaj na drugem mestu prvenstvene tabele prvega razreda celjske skupine, mladina pa na prvem mestu in je prvak celjske skupine.

Teniška sekcija, za katero je poročal njen načelnik g. Volkar, ima prijavljenih 46 igralcev. Član sekcije Goršek je postal na prireditvi ISSK Maribora juniorski prvak Slovenije. Najvažnejša prireditev sekcije je bil lanski nad vse uspeli veliki turnir za prvenstvo Savinjske doline in za prehodni pokal celjske občine, ki so se udeležili igralci iz Beograda, Zagreba, Varaždina, Ljubljane, Maribora in Celja.

Načelnik drsalne sekcije g. Riko Presinger je poročal, da ima sekcija samo 4 verificirane člane, med katerimi pa sta dva člana juniorska državna prvaka. V pretekli zimi je bilo na drsalnišču SK Celja v mestnem parku 71 drsalnih dni, kar je rekordno število. Letos je priredila sekcija zelo uspelo propagandno drsalno prireditev.

Zimskosportna in sabljaška sekcija ne delujeta. Prvi sekciji manjka naraščaj, drugi sekciji pa dvorana za vaje. Načelnik table-teniške sekcije g. Latinovič je poročal, da je priredila sekcija dva dvomatcha in tekmovanje za celjsko prvenstvo v table-tenisu ter se udeležila tudi prireditve v Ljubljani in Murski Soboti. Sekcija je v table-tenisu v Sloveniji na tretjem mestu. Po poročilu gospodarja, ki ga je podal g. Pertot, so bili pri nadomestni volitvi izvoljeni na novo za odbornike gg. Anton Petek, Burja, Suszynski, Pešec in Nikolič, za namestnike pa gg. Potočnik, Zupanc, Jože Koprivšek, Kragl, Skerl in Zorko. V odbor nogometne sekcije so bili izvoljeni gg. Pertot, Sotl, Munda, Vučer, Pešec in Potočnik.

Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da SK Celje spet obnovi sportne stike s trboveljskim Amaterjem, ker je upravičeno upanje, da ne bo več prišlo v Trbovljah pri tekmah do incidentov. SK Celje pa zahteva od SNZ rešitev svojega pred meseci vloženega protesta zaradi incidentov v Trbovljah.

Varujte svoje zdravje s tem, da skrbite za

**redno
stolico.**

Jemljite dnevno po jedi 1 do 3 Leo-pilule, ki vam pomagajo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

Leo-pilule

Nedeljski sport na Glaziji

V nedeljo 7. t. m. popoldne bo na Glaziji zanimiv atletski in nogometni spored. Atetska sekcija SK Celja priredi svojo letošnjo prvo prireditev s tekom čez drn in strn v različnih skupinah od 1500 do 5000 m. Na tekmovanju bodo nastopili številni tekmovalci in bo tekmovanje zanimivo zaradi tega, ker bomo videli, koliko so se naši atleti preko zime pripravljali za novo sezono. Tekmovanje se bo pričelo ob 14.30.

Ob 14.30 bo trening tekma med SK Celjem in SK Jugoslavijo, ob 16. pa trening tekma mladinskih moštev obeh klubov. Oba kluba sta pozno pričela s tekmami in potrebuje za bližnje tekmovanje izdaten trening. Zato bo to srečanje služilo igralcem kot koristen trening in kot preizkušnja za prvenstvo.

* **Atletiki: Olimp.** V nedeljo 7. t. m. ob 16. se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« zanimiva podvezna prvenstvena tekma med Atletiki in SK Olimpom. Sodil bo g. Presinger.

* **Trije naši nogometni uspehi.** Mednarodna nogometna tekma v Bukarešti med reprezentancama Jugoslavije in Rumunije se je končala v nedeljo neodločeno s 3:3 (2:2), v predtekmi pa je mladinska reprezentanca Jugoslavije premagala mladinsko reprezentanco Rumunije z 2:1 (1:0). V Beogradu je v tekmi med B garniturama Jugoslavije in Rumunije zmagalo moštvo Jugoslavije z 1:0 (1:0). V Zagrebu je nogometna reprezentanca Hrvatske v torek premagala reprezentanco Švice s 4:0 (0:0).

* **Slab start SK Celja.** Ob otvoritvi nove nogometne sezone SK Celja je v nedeljo simpatično moštvo SK Litije v prijateljski tekmi na celjski Glaziji premagalo nevirano enajstorico SK Celja s 3:1 (0:0).

Šah

Lepa zmaga Celjskega šahovskega kluba. Celjski šahovski klub je igral v nedeljo popoldne pri Permozerju v Gaberju z zmagovalcem B skupine, Šahovskim klubom Gaberjem revanžno finalno tekmo za prvenstvo Slovenske šahovske zveze. Celjski šahovski klub je zmagal s 6½ : 1½. Posamezni rezultati so naslednji (prvi so Celjani, drugi Gaberčani): Slavko Cijan : Habensuš 1:0, Smigove : Fr. Csörgö ml. 1:0, inž. Sajovic : Golja 0:1, Vlad. Diehl : E. Csörgö st. 1:0, Grašer : F. Mirk 1:0, Fajs : Eših 1:0, Pešić : Regner 1 : 0, Tavčar : Verčkovnik ½ : ½. Prvo tekmo je odločil Celjski šahovski klub 17. marca s 7:1 v svojo korist. Skupni rezultat je torej 13½ : 2½ za Celjski šahovski klub. Sedaj bo Celjski šahovski klub nastopil proti zmagovalcu dravske skupine v Mariboru in v primeru zmage nato proti državnemu prvaku v Ljubljani.

Šahovski brzi turnir. Celjski šahovski klub je priredil 29. marca v svojih prostorih v hotelu »Evropi« reden brzi turnir za prvenstvo v mesecu marcu. Prvenstvo si je priboril g. Grašer z 9 točkami od 10 dosegljivih. Sledijo gg. inž. Sajovic in Fajs z 8 ter Černelč s 7 točkami.

Čudo moderne barvne fotografije Zanimivo predavanje v Celju

Celje, 5. aprila.

S predavanjem g. Benserja, znanega specialista za barvne fotografije od podjetja Leica iz Wetzlarja, ki bo drevi, v petek 5. t. m. ob 20.30 v dvorani kina Metropol v Ljudski posojilnici, se vam nudi edinstvena prilika, da se seznanite z vsemi novostmi in zanimivostmi na

področju fotografičnega snemanja v barvah z aparati Leica.

Gosp. Benser, ki se je pravkar vrnil iz Rumunije in čigar predavanje je bilo zlasti v Bukarešti sprejeto z velikim navdušenjem, bo predvajal drevi v Celju okrog 100 posnetkov edinstvene plastike in lepote barv, tako da bodo tudi oni amaterji, ki so zelo razvajeni v svojem okusu, prišli docela na svoj račun.

Predavatelj je prepotoval svet vzdolž in počez. Povsod je svet lep in povsod se nudi prilika, da ujamemo pestrost barv v Leico. Barve pa so po zemljepisni legi vsake dežele različne. Tako so barve afriške obale živahne in svetle kakor življenje in gibanje na njej. Scene in slike iz italijanskih mest kažejo že večje kontraste, zlasti če jih primerjamo z mehkiimi pastelnimi barvami sever-

ra, Skandinavije in dežele polnočnega solnca.

Vsakdo, ki ima srce za dobro in živahno fotografijo, mora te slike videti odnosno prisostvovati predavanju. Danes smo v začetku nove in moderne barvne fotografije, a to pomeni na prekretnici fotografije sploh. Nič Vas ne bo bolje prepričalo v tem in pripravilo na ta preokret, kakor temperamentno predavanje strokovnjaka najbolj znane tvornice malih kamer svetovnega slovesa.

Za Vaše knjigovodstvo v novem letu trgovske knjige, rednike, kartoteko in druge potrebščine za pisarno v veletrgovini papirja in knjigarni KARL GORICAR, vdv., Celje, Kralja Petra c. 7—9.

Iz naših krajev

Laško

K novemu občinskemu proračunu

Laško, 5. aprila.

Oglašam se kot mali trgovec in davkoplačevalec, da povem svoje mnenje o sestavi letošnjega občinskega proračuna. Živimo v silno resnih časih. Naše mesto in okolice tarejo težki udarci. Nekdaj cvetoča industrija je propadla, rudnik Dröbni dol je zaprt, tujski promet je skoraj uničen. Huda jama je v popolni demontaži, neki gospodje so prepričali gradnjo več tovarn, javnih del pri nas ni, kupna moč in število konzumentov padata, s tem propadajo mali trgovci in obrtniki, povečana je brezposelnost, draginja še vedno raste, delavci in nameščenci pa imajo tako nizke dohodke, da so primorani k skrajni štednji.

Zaradi vsega tega je sestava letošnjega občinskega proračuna zelo velika. Nikakor ne morem razumeti, da se v teh težkih časih dajejo nekim društvom podpore za zidavo nekih domov v iznosu 50 do 100.000 din. Društva naj sama grade iz sredstev prireditev. V teh časih naj se sploh ukinejo podpore društvom, če niso izrazito socialnega značaja. Podpore naj dobijo n. pr. »Blago srce«, šolska kuhinja v Celju, kamor tudi zahajajo naši revni djaki, itd. Ostala društva naj se sama vzdržujejo. Če seštejemo vse te podpore, dobimo lepo vsoto do 8000 din letno, ki bi jo naj uporabili pri javnih delih. Veliko breme za občino so postavke za najemnino državnih prostorov, zlasti za sresko načelstvo (lani skupno 28.680 din). Ti prostori so v graščini grofa Vettra von der Lilie. Občinski odbori niso sklepali z njim nikakih najemnih pogodb in so bile dajatve pod vsakim odborom različne, s čimer smo bili davkoplačevalci občutno prizadeti. Velika napaka občinskega odbora je, da ni pravočasno kupil graščine. Tako smo nekaj časa plačevali okrog 40.000 din najemnine letno, nato 32.300 din. Pri tej postavki bo moral odbor napraviti remediuro. Slično je z najemnino za stanovanje nekega višjega uradnika. Za to stanovanje je morala občina prispevati 1000 din mesečno. Isto so plačevali tudi pod županom T., ki je napravil zadevno najemninsko pogodbo. Tudi tu bo moral odbor doseči pri novem lastniku znižanje. Prav tako so morali občani plačati okrog 40.000 din za mestni regulacijski načrt, ki je po mnenju sedanjega občinskega odbora docela neraben. Pavšal za vodovodnega upravitelja je znašal v l. 1938. 2000 din in v l. 1939. že 3000 din.

Poglejmo prezidave občinskih hiš, ki so stale nad 60.000 din. V eni hiši sta 2 najemnika za skupno letno najemnino 3360 din (prvi plača 130 din, drugi pa 150 din mesečno). Občinskim nameščencem, ki so v privatnih stanovanjih, pa plačuje občina po 200 din mesečne stanarine. Najemniki v občinski hiši so zakonci z otroki, a uprava pravi, da občinski uslužbenci ne morejo bivati v teh prostorih, ker nimajo komforta. Imamo pa 3 uslužbenec samce, ki bi lahko bivali v občinski hiši. Ti prejemajo letno 7200 din stanarine in znaša razlika z najemniki letno 3840 din. Stražnika B., ki ima že itak naravno stanovanje v šoli, so po nepotrebnem silili v občinsko hišo, kjer za njegovo preveliko družino sploh ni prostora.

Zupanska plača znaša letno 8400 din. Zupan občine Krištof ima letno le 4800 din plače, torej 3600 din manj. Obe občini pa sta po strukturi, razsežnosti in številu prebivalstva skoraj enaki, tudi v industrijskem in letoviškem oziru. Naš župan ima velemetijo in je v izvrševanju občinskih dolžnosti neodvisen, dočim je župan druge občine reven rudar z družino in poleg svojih dolžnosti še vezan na službeni čas v rudniku. Oba župana imata do sedeža občine enaki razdalji. Imamo pa dva cestarja, ki imata komaj po 600 din mesečne plače, kar je v sedanji draginji res premalo. Prejšnja župana dr. R. in T. sta imela sicer na papirju po 500 din mesečne plače, ki sto jo pa redno odstopila v socialne svrhe. Tako naj bi tudi sedanji župan odstopil del svoje plače v korist zvišanja prejemkov obeh cestarjev. Doselej ni imel še noben stalen nameščenec nižje plače kakor župan sam.

Občinski odbor naj odobri nove industrije v Laškem, nove gradnje, da se bo s prihodom delavstva povečala kupna moč, dotok trošarin, vodarini, taks, doklad itd. Vsi lanski prihranki, kakor tudi rezervne razlike po gornjih predlogih naj gredo v sklad za občinske novogradnje: prostozračni bazen, ki bi bil za občino rentabilnega pomena, javno stranišče (tujski promet!), regulacijo Žilkovce (higiena, tujski promet, olepšava mesta), gradnja klavnice (donos taks, primerne mesne cene, higiena, nadzorstvo!), poglobitev cestnih podvozov, prestavitev sejmišča iz središča mesta itd. Edina rešitev je še v javnih delih, ker ta denar ostaja v občini. Precej denarja bi ostalo v občini tudi ob regulaciji Savinje v Laškem po banski upravi, kar naj bo prva naloga občinskega odbora. Nižjim nameščencem občine tudi davkoplačevalci zaradi draginje prav radi priznavamo primerno povišanje plač, saj so celo rudarji dosegli v enem letu do 23% poviška.

Vsa naša javnost bo gotovo odobrvala te predloge. Pričakujemo od občinskega odbora, da bo znal ceniti te dobro mišljene smernice davkoplačevalcev že zaradi resnih časov, ki jih vsak dan bolj čutimo. **France Casl.**

1 Podržavljenje banovinske ceste Celje — Laško — Zidani most. S. 1. aprilom je prešla ta prometno tako važna cesta v državno upravo in bo neposredno nadzorstvo izvrševal tehnični razdelek sreskega načelstva v Celju. Upamo, da bodo rekonstrukcijska dela na tej proggi odslej pospešili in da se bo tudi stanje ceste izboljšalo. Nešteto je bilo pritožb, ki so jih iznašali zaradi obupnih razmer in neprestano se množecih nesreč, zlasti v odseku Laško — Zidani most. Pred dvema letoma so trasirali preložitve ceste v Smarjeti pri Rimskih toplicah. Nova trasa je nesrečno zamišljena, vendar je delo že več kot na pol končano in je treba le še cestnišče grundirati. Naj bi vsaj to delo dokončno dovršili. Tudi najhujše ovinke proti Zidanemu mostu so bili že začeli odpravljati, pa je sedanji cestni odbor tudi to delo pustil nedovršeno. Na mnogih krajih je nujno potrebna razširitev, v smeri od Laškega proti Celju je cesta polna kotanj, gramoza pa ni nobenega. Zanese mo se trdno, da bo tehnični razdelek posvečal vso skrb ter važni prometni žili, ki nas spaja z Zagrebom. Splošno je že znano, koliko je trpel naš tujski promet ravno zaradi te zapuščene ceste,

za katero se ni nihče pobrigal že več kot pet let.

1 Gostilničarska pivovarna. Preteklo soboto je prispelo po železnici iz Brna 16 novih aluminijastih določnih za vlezanje piva. Impozantno je bilo gledati te orjake, ki so zavzeli skoraj ves vlak. Sedaj že vlagajo tanke v ležalno klet. Z njimi bo kapaciteta naše tako lepo razvita joče se pivovarne zelo narasla. Tedensko bodo sedaj po več dni varili novo pivo, kar bo spet všeč živinorejcem, ki bodo izbrli poljubno količino tropin, ki so izvrstno krmilo za govejo živino pa tudi za konje, prašiče in perutnino. Gotovo se bodo tudi kmetje iz Celja in Savinjske doline pobrigali za tropine ter se obrnili zaradi njih na pivovarno.

1 Pustošenje gozdčev na obronkih pod Sv. Krištofom. Naši predniki so dobro vedeli, da je, če hočemo povzdigniti naše letovišče, treba pogozditi naše sicer pusto gričevje okrog Laškega. Pogozdovale so skalnati Hum in Smihelski hrib in zlasti tudi obronke od stare pivovarne pa tja dol nad cesto pod Sv. Krištofom, kjer so v teku let nastali lepi smrekovi gozdčiči. Pa je tudi na te padla neusmiljena sekira, ki podira mlade, niti ne za jamski les uporabne smreke kar po vrsti in na golo. Zadnje dni vidimo tako pustošenje posebno pri Petku, ne glede na to, da bomo kmalu gledali samo gole rebri in da nastaja nevarnost plazov. Na sreskega načelstva sicer nimamo gozdarskega nadzornika, pa smo mnenja, da naj bi sresko načelstvo vendarle preprečilo tako neracionalno sekanje gozdov, ki bi morali biti zaščiteni že glede na letovišni značaj našega mesta. Iglasto drevje nam uničuje sekira, listnato pa kobilice. Lahko si predstavljamo, kako bo izgledala naša okolica čez nekaj let! Gozdni referent naj ukrene nekaj zaščito naših gozdov, če drugi ne morejo ali nečejo.

1 Velik družinski škandal pri Podgorniku je nastal pri možitvi starejše hčerke Sonje. Že v poročni noči je dr. Cebular nehote potegnil svojo soprogo in s tem vso Podgornikovo družino v ta zamotani škandal. Kako in zakaj, to boste videli v navdse komični veseligr »Odgodena noč«, ki jo bo uprizorilo sokolsko gledališče v Laškem v režiji s. Berte Ferčnikove.

1 Kmetje postajamo, kmetje. Za velikonočne praznike nam je v Laško priseljeni kmečki preužitkar, ki ima sredi mesta nekaj zemljišča, napravil prav posebno veselje in užitek. Na svoje grede in trebeže je nanosil in navozil stranišnico, ki je širila čez praznike po naši Marijagraški cesti prav prijetne vonje. Vsega tega se bomo morali pač počasi navaditi v Marija-Laškem.

1 Trgovino bo spet začel g. Franc Casl, ki so ga njegovi somišljeniki in prijatelji tako lepo speljali na led. Zelimu mu, da bi se kot soliden trgovec spet dobro vpeljal. — Mesarijo pri Gradtu je mesar g. Božič opustil. Ga. Gradtova bo mesarijo spet sama vodila. — Kopališki park pomlajujejo. Obsekali so cele vrste lip in kostanjev, da pride v šetalnice več zraka. Če le ne bo še preveč solnca! — Blizu kolodvora v Rimskih toplicah namerava postaviti g. inž. Tomić novo žago. Ne vemo, če bo to prav posebno v prilog tujskemu prometu. Oblast se bo morala vsekakor tudi na to ozirati. — Neštete vagonne najlepšega sena izvažajo te dni iz Laškega, živina pa je čedalje slabša in njeno število pada. Ali se vodi nad vsem tem kako nadzorstvo?

1 Kino Laško bo predvajal v soboto 6. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 7. t. m. ob 16.30 in 20.30 lepi in zanimivi film »Vera Lubenska«. V glavnih vlogah Gustav Fröhlich, Maria Andergast in Olga Čehova. Predigra: Foxov tednik. Oglejte si!

Hrastnik Rudariem TPD so zvišali mezde

Hrastnik, 5. aprila.

Dne 28. marca je bila pri generalnem ravnateljstvu Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani mezdna razprava med njenimi zastopniki in rudarskimi strokovnimi organizacijami. Dosežen je bil sporazum, po katerem so bile mezde rudarjev v veljavnostjo od 1. marca t. l. ponovno zvišane za 7½%. Rudarsko delavstvo je vzelo ta povišek z zadovoljstvom na znanje, saj je bilo s tem saj

Važno je, da zobe temeljito

očistimo ne samo zjutraj,

ampak tudi vsak večer,

predno gremo spat.

Chlorodont
zobna pasta

delno ugodeno onim zahtevam, ki jih je stavilo rudarsko delavstvo lani v decembru.

Drugi dan po razpravi pri TPD je priredila tukajšnja podružnica Narodne strokovne zveze sestanka rudarjev v rudniški čakalnici. O celotnem poteku mezdnih pogajanj so poročali udeleženci razprave: starešina obratnih zaupnikov in predsednik podružnice tov. Cater, zaupnik tov. Podstudenšek in strokovni tajnik NSZ tov. Božidar Makše iz Ljubljane. Tov. Makše je podrobno poročal o razpravi in tudi o vseh predkonferencah in razgovorih vseh strokovnih organizacij za enoten nastop in skupno borbo za upravičene zahteve delavstva. Narodna strokovna zveza ima polno razumevanje za vse težnje rudarskega delavstva, zato je tudi to pot prvenstveno vodila borbo.

Za sestanek je vladalo med rudarji veliko zanimanje. Sestanka se je udeležilo okrog 200 oseb, ki so imele priliko na nepristranskih tleh slišati svoje na novo izvoljene zastopnike, ki so jim povedali čisto resnico, kako se vodi in kako težka je borba za upravičene zahteve delavstva. Zastopniki so tudi povedali, česa se naj delavstvo izogiba, da ne bo v kakšnih poznejših borbah nepotrebnih očitkov in ovir.

Rudarsko delavstvo je sprejelo vsa poročila z zadovoljstvom. Zelimu pa, da bi se cene življenjskim potrebščinam ne dvigale še kar naprej, ker bi zgoraj navedeni povišek mezd sicer ne imel učinka.

Dobro obiskani sestanek, ki ga je vodil predsednik podružnice NSZ tov. Cater, je bil zaključen z obljubo, da bo tudi v bodoče sporočena delavstvu vedno le čista resnica o vsem, kar bodo pokrenili

Zidani most

z Ustanovni občni zbor Organizacije občinskih uslužbencev dravske banovine bo v nedeljo 7. t. m. ob pol 12. v salonu hotela Juvančič na Zidanem mostu. Eno uro prej bo imelo Društvo pokrajinskih občinskih uslužbencev s sedežem v Tržiču v istem hotelu redno skupščino z Premestitev. Splošno priljubljeni in simpatični podporačnik orožniškega voda v Smarju pri Jelšah g. Marjan Strniša je premeščen v Radovljico. Podporačnik g. Marjan Strniša je Zidanmoščan in ima tu svoje starše in sorodnike.

Radeče

r Ga. Milena Matkova. †. Umrla je ga. Milena Matkova, soproga banovinskega zdravnika g. dr. Karla Matka v Radečah. Poleg užaloščenega soproga bodo plemenito pokojnico pogrešali številni siromaki, za katere je imela vsekdar odprto srce. Pogrešala pa jo bodo tudi razna nacionalna društva, ki jim je bila vedno velika dobrotnica. Pokojnico bomo ohranili v častnem spominu. Svojem naše iskreno sožalje!

r V počastitev spomina pokojnega Antona Polanca. Sreski šumar Robert Premierstein, podstarosta Sokolskega društva v Radečah, je zbral pri prijateljih pokojnega Antona Polanca v Radečah 450 din v počastitev pokojnikovega spomina. Denar bo dobila podružnica CMD v Radečah, ki ji je pokojni dolgo vrsto let predsedoval. Podružnica bo po svojem občnem zboru odobrila nekaj najrevnejših šolskih otrok, za katere je imel pokojni vedno odprto srce. K znesku 450 din so prispevali pokojnikovi prijatelji: po 50 din gg. Alojzij Dermelj, Franc in Tončka Langer ter Karel Carotta; po 30 din Robert Premierstein, Anton Kos, Ferdo Laznik, Franc Dolinar, Jakob Lotrič, Franjo Černe in mag. ph. Mirko Hočevar; po 20 din Franc Juvančič in Rudolf Bratok; po 10 din Ernest Brezjan, Anton Gmajnar, Ivo Hrovat, Andrej Gostiša in Albert Mozar. Vsem darovalcem izreka g. Premierstein v imenu CMD iskreno zahvalo.

r Velikonočno darilo Sokolu v Radečah. Namesto venca na grob ge. Milene Matkove je daroval g. inž. Hugo Uhliř, lastnik »Umetniške propagande« in graščak na Rudi pri Loki 200 din Sokolskemu društvu v Radečah. Sokolsko društvo se g. inž. Uhliřu najlepše zahvaljuje.

r Sokolsko gledališče. V nedeljo 7. t. m. ob 20. bo uprizorilo sokolsko gledališče v domu burko v treh dejanjih »Nedolžni lahkoživec«, ki bo vzbudila mnogo smeha in zabave. Pridite v velikem številu in točno! Vabimo tudi Zidanmoščane.

r Prvenstvena nogometna tekma. V nedeljo 7. t. m. ob 16. bo na nogometnem igrišču v Hrastniku prvenstvena nogometna tekma med SK Radečami in SK Krškimi. Tekma bo v Hrastniku, ker radeško sportno igrišče ne ustreza za devnim predpisom.

r Prevzem hotela »Jadrana«. Upravo hotela »Jadrana« je po daljšem času spet prevzela Slavčič Rogljeva.

Žalec

ž Zvočni kino Zalec. V soboto 6. in nedeljo 7. t. m.: »Vrnitev«. Izredno lep film. V glavnih vlogah Charles Boyer, Merle Oberon, John Loder in Valerij Inkišinov.

Polzela

po 20-letnica Sokola na Polzeli. Kakor malokatero leto, je letošnje leto posebno v nacionalnem pogledu leto jubilejev ali obletic. Velikemu jubileju Sokola Celje-matica, za katerega se vse edinice v provinci temeljito pripravljajo, da primerno manifestirajo v središču Slovenije in na severni straži države veliko slovansko sokolsko etiko, in veliki obletnici Sokolskega društva v Zagorju se pridružuje tudi Sokol na Polzeli, ki praznuje letos 20-letnico. Glavni jubilejni dan bo v nedeljo 9. junija, združen z okrožnim zletom gornjesavinjskega ali šoštanjkega okrožja in otvoritvijo lepega doma tik polzelske železniške postaje. Za uvod v to proslavo uprizori polzelska sokolska dramska družina v nedeljo 7. t. m. ob 15. zelo zanimivo burko v treh dejanjih »Trojčki«. Igra je pisana v lepem slogu s hvaležno vsebino in je prepletena z zdravim humorjem. Vloge so v najboljših rokah. Zato bo nudila lep užitek. Vabimo občinstvo od blizu in daleč, da se te naše prve jubilejne prireditve udeleži v čim večjem številu. Iz 20-letne kronike našega društva, ki je precej pestra, bomo v prihodnjih številkah objavili najvažnejše momente.

Slovenj Gradec Zborovanje planincev

Pred dnevi je bil v Sokolskem domu v Slovenjem Gradcu redni občni zbor Mislinske podružnice SPD.

Predsednik g. Miloš Grmovšek je pozdravil vse prisotne, posebno še zastopnika oblasti sreskega načelnika g. dr. Hrašovca, in sporočil pozdrave glavnega odbora. Pred prehodom na dnevni red se je spomnil izgube, ki je zadela podružnico zaradi smrti odbornika in zavednega planinskega tovariša notarskega namestnika dr. Ivana Razborška. Nato je predsednik kot član glavnega odbora izčrpno poročal o delovanju glavnega odbora SPD.

Iz poročila tajnika g. Bogdana Zolnirja smo posneli, da se je pisarniško delo v minulemu letu v primeri s prejšnjimi leti podvojilo, da je imela podružnica lani 113 članov in 68 članov mladinskega odseka, da so se obravnavale razne društvene zadeve na 10 rednih sejah in številnih sestankih ožjega odbora. Ti sestanki so bili potrebni predvsem zaradi priprav za planinski tabor na Plešivcu. Delovni program, ki je bil določen na lanskem občnem zboru, je bilo treba izpremeniti v toliko, da so zaradi sanacije koč pod Kopo preložili podzidavo koč na Kremžarjevem vrhu na letos. Pač pa so zgradili v minuli jeseni pri tej koči zbiralnik za pitno vodo. K stroškom za zbiralnik, ki so znašali okrog 4.500 din, je prispevala banska uprava 3.000 din. Za koč pod Kopo so nabavili 16 ležalnikov, pri koči pa so uredili rusko kegljišče. Clana g. Jakob Jaš in Edvin Rozman iz St. Ilja pod Turjakom sta oskrbela za kapelico sv. Ane na Pungartu novo mašno obleko in

kelih, ki predstavljata vrednost okrog 5.000 din. Dne 20. avgusta je proslavila podružnica v kapelici sv. Roka na Kremžarjevem vrhu Rokovo, dne 30. julija pa na Pungartu Anino nedeljo. Dne 4. julija je bilo v zvezi z moško podružnico CMD Ciril-Methodovo kresovanje na Plešivcu (Uršlji gori). Na Plešivcu sta bili lani dve večji prireditvi in sicer dne 6. avgusta tabor koroških borcev, dne 3. septembra pa je priredilo SPD tam svoj drugi planinski tabor, ki je prav dobro uspel in ki so se ga udeležili številni planinci od blizu in daleč. Iz Ljubljane so se pripeljali člani glavnega odbora s predsednikom dr. Pretnarjem na čelu. Ob tej priliki je proslavila podružnica 20-letnico obstoja. Pri vseh treh planinskih postojankah podružnice so opravljali člani Aljažvega kluba SPD v Mariboru v juliju in avgustu ob nedeljah in praznikih službo božjo. Tajniško poročilo je navajalo nadalje razne akcije za izboljšanje železniških zvez, za namestitev orientacijskega zemljevida na postajališču v Slovenjem Gradcu, kolektivno časopisno reklamo za poletno in zimsko sezono in za ustanovitev zimsko-alpinskega odseka. Lani v marcu je bilo v slovenjegraškem kinu planinsko predavanje s skioptičnimi slikami. Predaval je g. Franc Hvastja o Dauphinejskih Alpah.

Nato je poročal blagajnik g. Milan Smid. Celokupni promet postojank Mislinske podružnice SPD je znašal lani 403.888.10 din. Od tega odpade na dom na Plešivcu 182.628.85 din, na koč pod Kopo 165.678.50 din, na koč na Kremžarjevem vrhu pa 55.580.75 din. Stanje blagajne je bilo konec leta 5.883.47 din. Bilanca podružnice konec leta 1939. je naslednja: aktiva 341.186.27 din, upniki 58.199 din čisto premoženje 282.987.27 din. Vrednost koč pod Kopo še ni vnešena, ker še ni končana likvidacija za druge »Koča pod Kopo«.

Na predlog preglednikov računov gg. Jožeta Kramarja in Karla Rojnika je prejel blagajnik razrešnice.

Gospodar g. Ivo Kavs je poročal o obisku naših koč. Planinski dom na Plešivcu je obiskalo 1275, koč na Kremžarjevem vrhu 725, koč pod Kopo pa 2.356 oseb.

Poročilo za mladinski odsek je podala nastavnica meščanske šole gđ. Scheithauerjeva. Dijaški odsek je imel lani 50 članov in članic. Prispevali so po 5 din, torej skupno 250 din. Za 2 izleta na Pungart in za 1 zlet na Plešivec so porabili 150 din. Poleg dijaškega mladinskega odseka je organiziran pod vodstvom odbornika g. Vinka Cajnka tudi obrtni in trgovski vajeniški mladinski odsek, ki ima 18 članov. Tako je znašalo celokupno število članov mladinskega odseka 68. Mladinski odsek je sodeloval pri markaciji poti Slovenj Gradec — Pungart, pomagal je pri izdelavi strehe pri izviru Kotuljke pod Uršljo goro in sodeloval pri smuških tekmah pod Rahotelom. Smuške tekme je vodil tajnik g. Zolnir, ki je obljubil treniranje mladinskega smuškega odseka tudi za prihodnjo zimo. Zmagovalci so dobili kot nagrade brezplačno enodnevno bivanje z oskrbo v kateri koli izmed planinskih postojank podružnice.

Za markacijski odsek je poročal g. Ivo Kavs. Lani so obnovili markacije na

Vodovode Kleparska dela Strelovode

Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, ravno tako tudi izvršuje vsa popravila

Plešivec, na novo pa so markirali pot Slovenj Gradec — Lešnik — Pungart. Namestili so tudi opozorilne tablice.

Vsa poročila so bila sprejeta soglasno. Nato je bil določen delovni program za leto 1940. Ta obsega podzidavo koč na Kremžarjevem vrhu, prepleskanje oken in zatvornic na koči pod Kopo, napravo prh pri tej koči, pripravo za kleti in preureditev stranišč pri planinskem domu na Plešivcu, izdajo prospekta za vse tri postojanke v slovenskem in srbohrvatskem jeziku, propagando za poset naših koč s kolektivno časopisno reklamo, pridobivanje novih članov SPD ter naročnikov »Planinskega vestnika«, prirejanje planinskih predavanj, organiziranje skupinskih izletov v planine, iskanje novih zimskih sestopov z naših pohorskih planinskih postojank, napravo novih in obnovo starih markacij. Odbornik g. Drago Justin je predlagal, da naj bo letos v vsaki postojanki podružnice po ena odborova seja, g. Milan Smid pa je predlagal, da priredi podružnica v začetku prihodnje zime pod vodstvom g. Zolnirja smuški tečaj za članstvo SPD. Oba predloga sta bila sprejeta soglasno.

Redek nebesen pojav, ki so ga zabeležili doslej samo v letih 1524. in 1919., se je dogodil letos. Sedem planetov in sicer Venera, Jupiter, Mars, Saturn, Uran, Neptun in Merkur je bilo na nebu, gledano z naše zemlje, v konjunkciji. Ta »sestaneček« sedmih planetov je trajal samo nekaj sekund in se bo ponovil šele čez nekaj stoletij.

Stanovanje

obstoječe iz 1 odnosno 2 sob s pritliklinami, se odda s 1. majem. Združenje trgovcev za mesto Celje, Razlagova 8.

Večji bačvanski mlin s prvorazredno pekovsko moko, znana znamka, išče pri velepekarnah in veletrgovcih dobro uvedenega

zastopnika

z odgovarjajočim delkrederjem. Ponudbe pod B. B. na upravo lista.

Podpisani Grilanc Justin, krojaški mojster in posestnik, Celje, Vodnikova ulica 3, izjavljam, da nisem plačnik za noben dolg, ki bi ga kdorkoli naredil na moje ime. Plačam in priznam samo račune, ki jih jaz osebno naročim.

GRILANC JUSTIN

Zaradi selitve

se zelo poceni proda: raztegljiva miza s 6 stoli, 1 divan, 1 kredenca, rdeča žametna garnitura (miza, 4 stoli in divan), postelja z vložkom in nočna omarica, mizna postelja, kuhinjska omara, razna oprema za lovsko sobo in razne druge stvari. Celje, Aškerčeva 8.

Dvosobno stanovanje

s kopalnico ali brez nje išče za takoj zakonski par brez otrok. Ponudbe na upravo lista pod »Točen plačnik«.

Dolžan Franjo Celje, Za kresijo 4

Telefon 245

Zahtevajte ponudbe in proračune!

Sadna drevesca

Zlahne sorte proda drevesničar France Oset (Goriški), Sv. Jurij ob juž. žel.

2-sobno stanovanje

komfortno, v sredini mesta išče točen plačnik. Ponudbe na »Rex«, Celje, poštni predal 2.

Zdravniki, odvetniki, trgovci, obrtniki, frizerski saloni itd., nabavite si

„Rex“ moderno higijenično krom pohištvo. Za poslovne lokale in izložbe si nabavite efektne KROM ČRKE za razne napise in ŠTEVILKE iz kroma za cene za izložbe. Zahtevajte obisk in ceniki „Rex“, samoprodaja, Celje, poštni predal 2.

Mal črn psiček

se je izgubil. Najditelj naj ga odda proti nagradi na naslov: Primožič, Celje, Strossmayerjeva 1/II.

Klavir

po primerni ceni prodam. Naslov v upravi lista.

KLINAR MILOŠ

ključavničar • Celje, Gregorčičeva 4

Izdelujem štedilnike iz nerjavečega jekla, kakor: navadne štedilnike, vsakovrstne ograje, obešala za perilo, reklamne transparente itd. Zahtevajte ponudbe

Zaradi prezidave

poslovnih prostorov prodaja banaške moke in semenskega fižola po znatno znižanih cenah

JUGOPROMET -- CELJE

Krekova cesta št. 11.

ELEKTRIČNE ŽARNICE

dobite pri tv.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17

TELEFON 120

Cenj. občinstvu se priporoča trdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.

Celje, Glavni trg

Izkušen optik na razpolago!

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22
POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICE: MARIBOR, ŠOŠTANJ